

Quickscan flora en fauna

**Noord IJsseldijk 26AA en Noord IJsseldijk
tussen 16A en 16B te IJsselstein**

Quickscan flora en fauna

Noord IJsseldijk 26AA en Noord IJsseldijk
tussen 16A en 16B te IJsselstein

Opdrachtgever

Marbu Vastgoed B.V.
De heer R. Bunnik
Noord IJsseldijk 123
3402 PG IJSSELSTEIN

Adviesbureau

Geofoxx
Eektestraat 10-12
Postbus 221
7570 AE OLDENZAAL
Tel. 0541 - 585544

Status

versie 2

Datum

08 januari 2018

Projectnummer

20170654/NLUR

Documentkenmerk

20170654_a2RAP.docx

Auteur

de heer ing. B.M. Flonk

Paraaf:

Controle / vrijgave

de heer J. Faber MSc

Paraaf:

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Resultaten vooronderzoek	2
2.1	Locatiebeschrijving	2
2.2	Ontwikkeling/activiteiten	4
3	Wettelijk kader	5
3.1	Wet natuurbescherming	5
3.2	Verordening vrijstelling soorten provincie Utrecht	6
3.3	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	6
4	Werkzaamheden, resultaten en interpretatie	7
4.1	Werkzaamheden	7
4.2	Bureaustudie gebiedsbescherming	7
4.3	Bureaustudie en veldinspectie beschermde soorten	8
5	Conclusies en aanbevelingen	13
5.1	Conclusies Noord IJsseldijk 26AA	13
5.2	Conclusies Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B	14
5.3	Aanbevelingen	14
 Bijlagen		
1	Foto's	
a.	Noord IJsseldijk 26AA	
b.	Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B	
2	Output quickscanhulp.nl	
3	Lijst jaarrond beschermde vogels	
4	Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming	

1 Inleiding

In opdracht van Marbu Vastgoed B.V. heeft Geofoxx, als onafhankelijk adviesbureau¹, een quickscan flora en fauna uitgevoerd op de locatie Noord IJsseldijk 26AA en Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B te IJsselstein.

De aanleiding voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna wordt gevormd door de voorgenomen ontwikkeling van beide locaties. De voorgenomen ontwikkeling betreft de sloop van circa 1.115 m² aan bedrijfsbebouwing aan de Noord IJsseldijk 26AA. In ruil voor de sloop mag één extra woning worden gebouwd op het perceel tussen Noord IJsseldijk 16A en 16B.

Het doel van het onderzoek is inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden voor kwetsbare en/of beschermde flora en fauna en de eventuele risico's en randvoorwaarden die hiermee verband houden. Tevens wordt bepaald of nader ecologisch onderzoek noodzakelijk is.

Ook wordt beoordeeld of er natuurgebied nabij de locatie is gelegen en of een voortoets nodig is om effecten van de ontwikkeling hierop nader te onderbouwen.

Aan de orde komen: het vooronderzoek (literatuurstudie), de veldinspectie, de interpretatie van de verzamelde gegevens en de conclusies en aanbevelingen.

¹ De opdrachtgever en terreineigenaar zijn geen zuster- of moederbedrijf en komen niet uit de eigen organisatie zodat de onafhankelijkheid van het onderzoek is gewaarborgd.

2 Resultaten vooronderzoek

2.1 Locatiebeschrijving

IJsselstein ligt in de provincie Utrecht ten westen van Nieuwegein en de A2. Beide locaties liggen ten noorden van IJsselstein aan de Noord IJsseldijk. Op onderstaande luchtfoto is de situering van beide locaties Noord IJsseldijk 26AA en Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B weergegeven. Beide locaties liggen aan de oostkant van de Noord IJsseldijk in agrarisch gebied. Circa 200 meter ten westen van de Noord IJsseldijk bevindt zich de Hollandse IJssel. Circa 500 meter ten oosten ligt de IJsselwetering. Afwatering ten oosten van de Noord IJsseldijk vindt plaats door middel van sloten die met de IJsselwetering in verbinding staan.

Figuur 2.1: situering locatie in omgeving (bron: Google)

Noord IJsseldijk 26AA

Ter plaatse van de locatie aan de Noord IJsseldijk 26AA bevinden zich twee geschakelde voormalige varkensstallen (I en II), zoals weergegeven op figuur 2.2. De oppervlakte van het terrein bedraagt circa 3.500 m² en is weergegeven door middel van een rode contour. In bijlage 1 zijn foto's opgenomen van de locatie. Rondom de stallen zijn betonverhardingen, gras en veel opgaande begroeiing (bomen en struiken) aanwezig. De stallen zijn vermoedelijk al jaren niet meer in gebruik en zijn in een vervallen staat.

Stal I met een oppervlak van circa 320 m² (8 x 40 m) omvat gemetselde spouwmuren met een dak van golfplaten. Aan de binnenzijde is het dak betimmerd met platen en isolatie. Er zijn meerdere ruimten aanwezig waaronder één grote. De vloeren bestaan uit betonnen platen met daaronder een soort van afvoersysteem voor mest.

Stal II met een oppervlak van circa 750 m² (15 x 50 m) omvat een houtskeletconstructie betimmerd met hout. Het dak bestaat uit golfplaten. Aan de binnenzijde is beplating met isolatiemateriaal (glas- of steenwol) aanwezig. De nokhoogte is circa 5 meter hoog. In de middenas van een deel van de stal loopt een gang met aan beide zijden verschillende ruimtes (hokken/stallen).

In de nok ontbreken verschillende nokplaten waardoor daglicht en regen naar binnen komt. De vloer ligt verhoogd met daaronder vermoedelijk een afvoersysteem of opslag van mest.

Figuur 2.2: Noord IJsseldijk 26AA (bron: provincie Utrecht)

Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B

Ter plaatse van de locatie Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B zijn twee lange percelen grasland aanwezig. Tussen beide percelen in bevindt zich een sloot. De oppervlakte van het terrein bedraagt circa 7.200 m² (60 x 120 m). De locatie is globaal weergegeven door middel van een rode contour. Het ingestorte bouwwerk op figuur 2.3 is niet meer aanwezig. De locatie bestaat grotendeels uit intensief beheerd grasland. Langs de sloot in het midden staan knotwilgen en lage kruidenbegroeiing. Ten zuiden en westen groeien essen.

Figuur 2.3: Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B (bron: Googlemaps)

2.2 Ontwikkeling/activiteiten

Het perceel tussen Noord IJsseldijk 16A en 16B ligt binnen het plangebied van het vigerende bestemmingsplan "Landelijk gebied Noord en Zuid" en is bestemd als agrarisch. Het bouwen van een woning is strijdig met deze bestemming. Medewerking aan het initiatief is mogelijk door middel van een herziening van het bestemmingsplan voor beide percelen. Het perceel 26AA behoudt de agrarische bestemming, maar het bouwvlak alsmede de aanduiding "intensieve veehouderij" zullen worden verwijderd. Het perceel tussen 16A en 16B zal bestemd worden als "wonen".

De opstallen op het perceel Noord IJsseldijk 26AA zullen worden gesloopt. Op het perceel Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B zal nieuwbouw plaatsvinden. Een deel van de aanwezige sloten op het nieuwbouw perceel zal worden gedempt/ omgelegd.

3 Wettelijk kader

3.1 Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Hiermee zijn de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet komen te vervallen. De Wet natuurbescherming voorziet in een wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten en houtopstanden. De provincie is hierbij bevoegd gezag uitgezonderd Rijkszaken (hoofdwegen, spoorwegen, militaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen, kustlijn, e.d.), waarbij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) bevoegd gezag is.

Algemene zorgplicht

De wettelijke zorgplicht (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming) is altijd van toepassing. Deze houdt in dat nadelige effecten op aanwezige flora en fauna, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, voorkomen moeten worden.

Gebiedsbescherming

Een belangrijk deel van de in de wet opgenomen regels voorziet in omzetting van de internationale verplichtingen op het vlak van bescherming van de biologische diversiteit, in het bijzonder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. In de Wet natuurbescherming zijn specifieke regels opgenomen ter bescherming van bijzondere natuurwaarden. Het gaat dan voornamelijk om de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het zogenoemde Natura 2000-netwerk. De in de wet opgenomen regels ter bescherming van Natura 2000-gebieden omvatten onder meer maatregelen met het oog op behoud en herstel van leefgebieden voor vogels, van natuurlijke typen habitats en van habitats van diersoorten en van plantensoorten van Europees belang in een gunstige staat van instandhouding. Ook is een vergunningensysteem opgenomen met het oog op een toetsing van mogelijk schadelijke handelingen en de mogelijkheid voor het bevoegd gezag om ter voorkoming van schadelijke effecten preventieve dwingende maatregelen te treffen.

Soortbescherming

De soortbescherming omvat drie beschermingsregimes met afzonderlijke verbodsbepalingen (zie bijlage 4).

1) *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*

Dit zijn alle van nature in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).

2) *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*

Dit zijn de in het wild levende plant- en diersoorten die vallen onder bepaalde bijlagen van:

- de Habitatrichtlijn (Bijlage IV);
- het Verdrag van Bern (Bijlage I en II);
- het Verdrag van Bonn (Bijlage II).

3) *Beschermingsregime andere soorten*

Dit zijn in Nederland in het wild voorkomende plant- en diersoorten die beschermd zijn aanvullend op de Europees beschermde soorten.

Houtopstanden

In de Wet natuurbescherming is de bescherming geregeld van houtopstanden. De kern wordt gevormd door een herbeplantingsplicht ingeval houtopstanden worden geveld. Dit onderdeel wordt in deze quickscan flora en fauna niet meegenomen.

3.2 Verordening vrijstelling soorten provincie Utrecht

Provinciale Staten van Utrecht hebben op 12 december 2016 de Verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017 vastgesteld (Provinciaal blad 2016 nr. 7054, d.d. 30 december 2016). In de verordening is onder paragraaf 3.5 de vrijstelling vastgelegd van een aantal soorten die onder de verboden van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming vallen ('andere soorten'). Het betreft soorten genoemd in bijlage II bij de Verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017.

3.3 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen de 'Ecologische Hoofdstructuur' (EHS), is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden en werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van het toenmalige ministerie van LNV. Het doel van het NNN is de achteruitgang van het areaal aan natuur en van de biodiversiteit te stoppen door een samenhangend netwerk van natuurgebieden te creëren. Dit wordt gedaan door natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden door verwerving, inrichting en beheer van aangrenzende en tussenliggende landbouwgronden. De provincies zijn verantwoordelijk voor het realiseren van dit netwerk.

In het Natuurnetwerk Nederland liggen bestaande natuurgebieden, waaronder 20 Nationale Parken, gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd, landbouwgebieden die worden beheerd volgens agrarisch natuurbeheer, ruim 6 miljoen hectare grote wateren (meren, rivieren, de kustzone van de Noord-, en Waddenzee) en alle Natura 2000 gebieden.

De bescherming van de NNN gebeurt via de regelgeving in de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wet ruimtelijke ordening door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen (Nota Ruimte) door in gemeentelijke bestemmingsplannen. In het NNN geldt het 'nee, tenzij' principe. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. De effecten van de ingreep moeten bovendien worden gecompenseerd. Bevoegd gezag hierbij is de provincie.

Natuurnetwerk Nederland in de provincie Utrecht

De provincie Utrecht beschermt het NNN via het ruimtelijk beleid om ervoor te zorgen dat de omvang en kwaliteit van deze gebieden niet afneemt. Dit is geregeld in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRS) en gemeentelijke bestemmingsplannen. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten initiatiefnemers voldoende rekening houden met de natuur.

4 Werkzaamheden, resultaten en interpretatie

4.1 Werkzaamheden

Geofoxx is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de werkzaamheden zijn uitgevoerd volgens hun gedragscode. De werkzaamheden omvatten een bureaustudie waarbij de ligging van natuurgebieden ten opzichte van de locatie is beoordeeld. Tevens zijn bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten geraadpleegd.

Daarnaast is een veldinspectie uitgevoerd om een globale indruk te krijgen van het gebied en de soorten die mogelijk in het gebied voor kunnen komen. Beoordeeld is of de aanwezige habitattypen geschikt zijn voor het voorkomen van beschermde soorten (Wet natuurbescherming) flora, reptielen, amfibieën, vissen, vogels, zoogdieren en insecten (en overige beschermde ongewervelden). Ook is gezocht naar sporen van dieren en mogelijke broedgevallen.

4.2 Bureaustudie gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

De site van de provincie Utrecht is geraadpleegd om te verifiëren of in de nabijheid van het tracé Natura 2000-gebieden aanwezig zijn. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt meer dan 6 kilometer van beide locaties. Gezien de afstand van de locaties tot de Natura 2000-gebieden en de aard van de ingreep (de beperkte omvang van het project, geen noemenswaardige uitstoot of verstoring, korte doorloop bouw en sloop), wordt geen invloed verwacht van de voorgenomen activiteiten op de Natura 2000-gebieden. Op onderstaande figuur is de globale situering van de locaties A (Noord IJsseldijk 26AA) en B (Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B) ten opzichte van de Natura 2000-gebieden weergegeven.

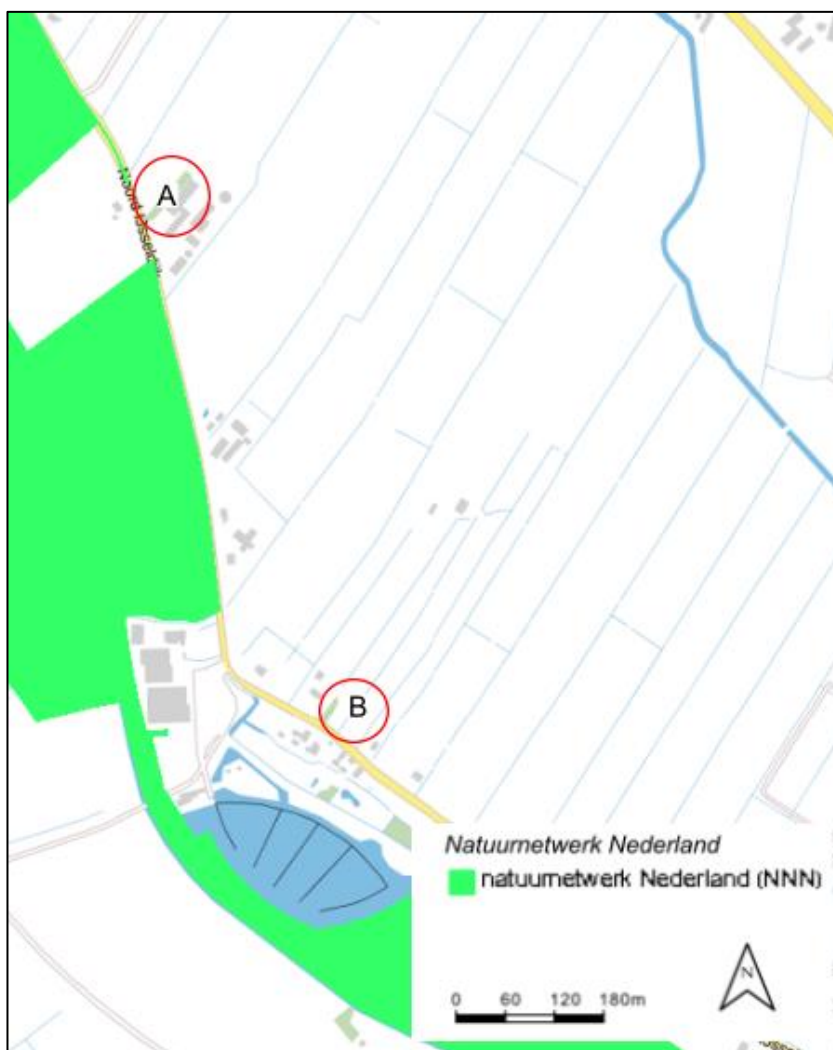

Figuur 4.1: Locaties aangegeven ten opzichte van Natura 2000-gebied (groene arcering).

A: Noord IJsseldijk 26AA, B: Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B.

Natuurnetwerk Nederland (NNN) / Ecologische hoofdstructuur (EHS)

Uit de kaart van de provincie Utrecht (zie onderstaande figuur 4.2) blijkt dat een groot deel van het gebied ten westen (en zuiden) van de Noord IJsseldijk onderdeel uitmaakt van Natuurnetwerk Nederland. Op basis van de aard van de beoogde werkzaamheden wordt geen significantie negatieve invloed verwacht op de nabij gelegen delen van Natuurnetwerk Nederland.

Figuur 4.2: Locaties globaal met rode cirkel aangegeven ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland. A: Noord IJsseldijk 26AA, B: Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B.

4.3 Bureau studie en veldinspectie beschermde soorten

Door middel van quikscanhulp.nl is een actueel overzicht verkregen van waarnemingen van beschermde soorten (afgelopen 5 jaar) nabij de locatie uit de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Hierin zijn van de beschermingscategorie Vogelrichtlijn alleen de soorten meegenomen op basis van de indicatieve lijst van jaarrond beschermde nesten. Verder zijn alle soorten meegenomen van de categorie Habitatrichtlijn en 'anderen soorten'. In onderstaande tabel is een samenvatting weergegeven van de output, waarbij alleen de waarnemingen binnen 1 km en 5 km afstand van de locatie zijn opgenomen. De soorten (categorie andere soorten) die op basis van provinciale verordening zijn vrijgesteld, zijn uit dit overzicht verwijderd.

De tabel geeft een overzicht van alle op het moment van opvragen goedgekeurde actuele waarnemingen in de NDFF voor bovengenoemde soorten, inclusief losse waarnemingen. Voor de volledige output zie bijlage 2.

Tabel 4.1: Output quickscanhulp.nl exclusief vrijgestelde soorten

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Grote modderkruiper	Vissen	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Vroedmeesterpad	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Oehoe	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Meervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Boommarter	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Platte schijfhoren	Weekdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Grote vos	Insecten - Dagvlinders	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Rivierrombout	Insecten - Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Dreps	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Groot spiegelklokje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Kluwenklokje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Knolspirea	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Stijve wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km

wnb: Wet natuurbescherming

vrl: vogelrichtlijn

hrl: habitatrictlijn

Veldinspectie

De veldinspectie heeft plaatsgevonden op 5 mei 2017. De te slopen opstallen zijn ook inpandig geïnspecteerd. De watergang op het perceel aan de Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B is indicatief bemonsterd met een standaard schepnet van RAVON. Tijdens de inspectie was het bewolkt met een buitentemperatuur van 5 graden Celsius.

De inspectie is uitgevoerd in de ochtend door de heer B. Flonk, werkzaam als ecooloog bij Geofoxx. Onderstaand is de informatie uit de bureaustudie en de bevindingen bij de veldinspectie gecombineerd geïnterpreteerd. Enkele foto's zijn opgenomen in bijlage 1.

Noord IJsseldijk 26AA

Vissen, amfibieën en reptielen

Er is geen oppervlaktewater op de locatie aanwezig. De aanwezigheid van vissen is daarmee uitgesloten. Voor algemene en vrijgestelde amfibiesoorten is het terrein rondom de te slopen opstallen geschikt. Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens (zie tabel 4.1) komen heikikker en rugstreeppad voor in de nabijheid van de locatie. De locatie vormt echter geen geschikt habitat voor heikikker (geen vochtige heigebied aanwezig) en/of rugstreeppad (geen zandig terrein). In de te slopen opstallen is de aanwezigheid van amfibieën nagenoeg uitgesloten gezien de mestkelders. Uit de verspreidingsgegevens komen geen reptielsoorten voor in de nabijheid van de locatie. Voor reptielen vormt de locatie (terrein rondom en opstellen) ongeschikt leefgebied (geen heide, weinig beschutting, te open landschap). De voorgenomen sloop is niet van invloed op beschermde vissen, amfibieën en reptielen.

Broedvogels

Voor alle vogelsoorten geldt dat de meest kwetsbare periode het broedseizoen (15 maart tot 15 juli) betreft voor het bouwen van hun nesten. Deze periode is een richtlijn. Alle broedende vogels zijn beschermd, ook voor of na deze periode. Daarnaast zijn er enkele vogelsoorten aangewezen door het (voormalige) ministerie van LNV, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.

Op en nabij de locatie zijn de volgende vogelsoorten waargenomen: vink, tjiftjaf, spreeuw, merel, kievit, houtduif, ekster, koolmees. In de opgaande begroeiing en op en in de schuren zijn veel mogelijkheden voor overige vogelsoorten om te broeden. Op diverse plekken in stal I en II zijn (vermoedelijk) oude merel nesten aangetroffen. Huismus is niet waargenomen (zowel roep als zicht). Tevens zijn geen nesten van huismus aangetroffen in de te slopen opstallen (ter plaatse van de golfplaten). Het dak van de schuren is niet geschikt als nestplaats voor huismus.

In stal I zijn sporen van kerkuil waargenomen (braakballen, uitwerpselen en veren). Er zijn geen kerkuilen waargenomen. Gezien de versheid van de braakballen is de locatie momenteel in gebruik. Het is niet bekend welke functie de locatie voor kerkuil heeft (nestplaats of rustplaat). Aan de noordoost kant van stal I (kopse kant) is een steenuilenkast aanwezig. In deze kast zijn geen broedende vogels aangetroffen. Uit een gesprek met de buurman (die de kast heeft opgehangen) is er in het verleden wel een braakbal gevonden. Verder is zijn geen uilen in de kast waargenomen.

De voorgenomen sloop is mogelijk van invloed op algemene broedvogels en de kerkuil (jaarrond beschermd nest).

Landzoogdieren

De locatie biedt veel mogelijkheden voor algemene en vrijgestelde zoogdiersoorten (verschillende muizensoorten, egel, haas). In de te slopen opstallen zijn veel sporen van muizen en/of ratten aangetroffen, tussen de dakplaten zijn (vermoedelijk) bewegende muizen gehoord. De omgeving biedt veel mogelijkheden voor algemene muizensoorten en andere algemene zoogdiersoorten. Het is onwaarschijnlijk dat de eekhoorn of boomarmert op locatie voorkomt, gezien het ontbreken van bos (geen grote bomen aanwezig).

De voorgenomen sloop is niet van invloed op beschermde landzoogdieren.

Vleermuizen

Stal I omvat spouwmuren met een dak van golfplaten. Stal II omvat een houtskeletconstructie en een houten betimmering rondom. Aan de binnenzijde zijn de wanden en plafonds (grotendeels) afgetimmerd en geïsoleerd. Door de aanwezige opgeschoten opgaande begroeiing zal er vermoedelijk geen extreem hoge temperatuur in de stallen ontstaan.

De stallen bieden mogelijkheden voor vleermuizen als rust- of verplaats (voornamelijk zomer- en/of paarverblijven voor kraamverblijven en winterverblijf wordt de locatie vanwege omvang niet geschikt bevonden). Als foerageergebied is de locatie geschikt (begroeiing en oude mest trekken veel insecten aan). Op grond van de omvang van de locatie is de kans klein dat het essentieel foerageergebied betreft. In de omgeving zijn geen unieke lijnvormige elementen aanwezig en gaan geen essentiële vliegroutes door de ontwikkeling verloren.

De voorgenomen sloop is mogelijk van invloed op vleermuizen.

Ongewervelden

Uit de verspreidingsgegevens blijken platte schijfhoren, grote vos en rivierrombout te zijn waargenomen in de nabije omgeving. Op locatie zijn voor beschermde insecten geen geschikte habitats aanwezig. Voor de rivierrombout vormt de nabij gelegen Hollandsche IJssel een meer geschikt habitat. Grote vos is bijzonder zeldzaam. Het leefgebied van grote vos bestaat uit vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Op de locatie is hiervan geen sprake. Platte schijfhoren is een waterslak. Op locatie is geen water (en daarmee ook geen platte schijfhoren) aanwezig.

De voorgenomen sloop is niet van invloed op beschermde ongewervelden

Flora

De opgaande begroeiing op de locatie bestaat voornamelijk uit wilgen, hazelaar, esdoorn en essen. De ondergroei bestaat uit algemene kruiden (fluitenkruid, brandnetels, hondsdrif, kleeftkruid en grassen). De locatie is deels bebouwd of verhard. De verharding is grotendeels overgroeid met kruiden en grassen. Op locatie zijn geen geschikte habitats aanwezig voor strikt beschermde flora.

De voorgenomen sloop is niet van invloed op beschermde flora

Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B

Vissen, amfibieën en reptielen

Op de locatie is een sloot aanwezig. Deze bevindt zich tussen twee lange percelen grasland. Met het schepnet is de sloot op drie punten bemonsterd. Daarbij is twee maal stekelbaars aangetroffen. Op de bodem van de sloot is een dikke zwarte sliblaag aangetroffen. De waterdiepte in de sloot is beperkt circa 0,5 m. Voor algemene vissoorten is de locatie geschikt. Uit de verspreidingsgegevens (tabel 4.1) blijkt dat grote modderkruiper in de nabijheid (afstand 1 – 5 kilometer) van de locatie is waargenomen. De omstandigheden in de sloot zijn redelijk geschikt. Voor algemene amfibiesoorten is de sloot uitermate geschikt. Het grasland en het "bosje" in de noordwest hoek van het perceel zijn geschikt als foerageer en leefgebied voor algemene amfibiesoorten. Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens (zie tabel 4.1) komen heikikker en rugstreeppad voor in de nabijheid van de locatie. De locatie vormt geen geschikt habitat voor rugstreeppad (geen zandig terrein). Voor heikikker biedt de watergang een mogelijk habitat.

Uit de verspreidingsgegevens komen geen reptielsoorten voor in de nabijheid van de locatie. Voor ringslag vormt de sloot een mogelijk geschikt leefgebied.

Gezien de afstand van de locatie waar ringslang is waargenomen (> 10 km) wordt aanwezigheid van ringslang op de locatie niet aannemelijk geacht. Voor ander soorten reptielen vormt de locatie (ongeschikt leefgebied (geen heide, weinig beschutting, te open landschap).

De voorgenomen ontwikkeling van de locatie is mogelijk van invloed op heikikker en grote modderkruiper.

Broedvogels

Op en nabij de locatie zijn de volgende vogelsoorten waargenomen: koolmees, boerenzwaluw, spreeuw, merel, vink, winterkoning, tjiftjaf. In de opgaande begroeiing op de locatie zijn mogelijkheden voor vogels om te broeden. Er zijn geen vogelnesten waargenomen. Vogelnesten van vogels met een jaarrond beschermd nest zijn naar verwachting niet aanwezig op de locatie. In de opstallen op de naastgelegen locatie (16A) broeden vermoedelijk spreeuwen en zwaluwen.

De voorgenomen ontwikkeling is mogelijk van invloed op algemene broedvogels. Voor vogels met jaarrond beschermde nesten is ontwikkeling niet van invloed.

Zoogdieren

De locatie en omgeving bieden veel mogelijkheden voor algemene en vrijgestelde zoogdiersoorten (verschillende muizensoorten, egel, haas. Het is onwaarschijnlijk dat er eekhoorns op locatie voorkomen, gezien het ontbreken van bos (geen grote bomen aanwezig). Ook voor boomarter ontbreekt geschikt habitat.

Verblijfplaatsen voor vleermuizen zijn niet aanwezig. Er verdwijnen mogelijk geen essentiële vliegroutes. Het terrein is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen (net als omgeving). Op grond van de omvang van de locatie is de kans klein dat het essentieel foerageergebied betreft.

De voorgenomen ontwikkeling van de locatie is niet van invloed op beschermde zoogdieren.

Ongewervelden

Uit de verspreidingsgegevens blijken platte schijfhoren, grote vos en rivierrombout te zijn waargenomen in de nabijheid van de locatie. Op locatie zijn voor beschermde ongewervelden geen geschikte habitats aanwezig. Voor de rivierrombout vormt de nabij gelegen Hollandsche IJssel een meer geschikt habitat. Grote vos is bijzonder zeldzaam. Het leefgebied van grote vos bestaat uit vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Op de locatie is hiervan geen sprake.

Op basis van de verspreidingsgegevens komt platte schijfhoren in de nabijheid van de locatie voor. Deze soort heeft een voorkeur voor zoete, heldere en schone wateren met een rijke begroeiing. Op de locatie ontbreekt geschikt habitat voor platte schijf en wordt daarom niet op locatie verwacht.

De voorgenomen ontwikkeling van de locatie is niet van invloed op beschermde ongewervelden.

Flora

De opgaande begroeiing op de locatie bestaat voornamelijk uit knotwilgen, hazelaar, esdoorn es, rode kornoelje. De locatie bestaat grotendeels uit intensief beheerd grasland. Langs de sloot groeit wilg, es, meidoorn, fluitenkruid, veldzuring, scherpe boterbloem, velddistel, speenkruid, brandnetel en verschillende grassen. In sloot is gele lis, en drijvende algen (FLAB) aangetroffen. Dit alles duidt op een eutroof milieu. Er zijn geen habitats voor beschermde flora aanwezig.

De voorgenomen ontwikkeling van de locatie is niet van invloed op beschermde flora.

5 Conclusies en aanbevelingen

In opdracht van Marbu Vastgoed B.V. heeft Geofoxx een quickscan flora en fauna uitgevoerd op de locatie Noord IJsseldijk 26AA en Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B te IJsselstein. De aanleiding voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna wordt gevormd door de voorgenomen ontwikkeling van beide locaties. De voorgenomen ontwikkeling betreft de sloop van de bedrijfsbebouwing aan de Noord IJsseldijk 26AA. In ruil voor de sloop mag één extra woning worden gebouwd op het perceel tussen Noord IJsseldijk 16A en 16B.

Het doel van het onderzoek is inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden voor kwetsbare en/of beschermde flora en fauna en de eventuele risico's en randvoorwaarden die hiermee verband houden. Tevens wordt bepaald of nader ecologisch onderzoek noodzakelijk is. Ook is beoordeeld of er natuurgebied nabij de locatie is gelegen en of een voortoets nodig is om effecten van de ontwikkeling hierop nader te onderbouwen.

In onderstaande tabel 5.1 en tabel 5.2 zijn de interpretaties en conclusies voor beide locatie weergegeven.

5.1 Conclusies Noord IJsseldijk 26AA

Onderwerp	Resultaat en interpretatie	Conclusie
Noord IJsseldijk 26AA locatie A		
NNN, Natura 2000	Dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op meer dan 6 km van de locatie. Geen invloed verwacht van de voorgenomen activiteiten gezien afstand en de beoogde nieuwe situatie. NNN op enkele tientallen meters van de locatie. Geen invloed verwacht van de voorgenomen activiteiten gezien afstand en de beoogde nieuwe situatie.	Voortoets niet noodzakelijk.
Vissen	Geen permanent water aanwezig, locatie niet geschikt voor (beschermde) vissen. Geen invloed op beschermde vissen.	Nader onderzoek niet noodzakelijk
Amfibieën	Locatie is voor algemene soorten geschikt. Voor beschermde soorten zijn niet de juiste habitats aanwezig. Geen invloed op beschermde amfibieën.	Nader onderzoek niet noodzakelijk.
Reptielen	In de nabijheid van de locatie zijn geen beschermde reptielen waargenomen. De locatie is niet geschikt voor reptielen. Geen invloed op beschermde reptielen.	Nader onderzoek niet noodzakelijk
Vogels	Recente uilensporen aanwezig. De locatie is in gebruik door kerkuil. De locatie is geschikt als broedlocatie voor verschillende algemene vogelsoorten. Mogelijk invloed op vogels.	Om aanwezigheid van kerkuil te verifiëren en de functie van de locatie voor kerkuil te bepalen is nader onderzoek noodzakelijk. Snijden van struiken en kappen van bomen en het slopen van de opstallen uitvoeren buiten broedseizoen vogels. Zie ook aanbevelingen.
Zoogdieren	Locatie is voor algemene zoogdiersoorten geschikt. Voor beschermde landzoogdieren niet op locatie aanwezig. De aanwezige te slopen bebouwing heeft spouwmuuren, houten betimmering en spleten en kieren zodat verblijfplaatsen (zomer en paarverblijven) van gebouwbewonende vleermuizen mogelijk aanwezig zijn. Mogelijk invloed op vleermuizen.	Voor de meer algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren die zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ontwikkeling is nader onderzoek niet noodzakelijk. Nader onderzoek naar beschermde landzoogdiersoorten wordt niet noodzakelijk geacht. Nader onderzoek is noodzakelijk om vast te stellen of de slopen opstallen worden gebruikt als rust- en/of verblijfplaats voor vleermuizen.

	De volgende vleermuissoorten kunnen worden verwacht: gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis laatvlieger, baardvleermuis en meervleermuis. De aanwezigheid van rust- of verblijfplaatsen voor vleermuizen kan op basis van onderhavig onderzoek niet worden uitgesloten.	
Ongewervelden	Niet de juiste habitats aanwezig. Geen invloed op beschermde ongewervelden.	Nader onderzoek niet noodzakelijk.
Flora	Voor beschermde flora is de locatie ongeschikt. Geen invloed op beschermde flora.	Nader onderzoek niet noodzakelijk.

5.2 Conclusies Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B

Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B locatie B		
NNN, Natura 2000	Dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op meer dan 6 km van de locatie. Geen invloed verwacht van de voorgenomen activiteiten gezien afstand en de beoogde nieuwe situatie. EHS op enkele tientallen meters van de locatie. Geen invloed verwacht van de voorgenomen activiteiten gezien afstand en de beoogde nieuwe situatie.	Voortoets niet noodzakelijk.
Vissen	Sloot geschikt voor algemene vissoorten. Voor de in de omgeving voorkomende grote modderkruiper is de sloot in potentie geschikt. Mogelijk invloed op grote modderkruiper.	Voor werkzaamheden (of dempen) van de sloot van 120 m op locatie is nader onderzoek noodzakelijk. Of er dient aangesloten te worden bij de gedragscode. Zie aanbevelingen.
Amfibieën	Locatie is voor algemene soorten geschikt en tevens voor de nabij voorkomende heikikker.	Voor werkzaamheden (of dempen) van de sloot van 120 m op locatie is nader onderzoek noodzakelijk. Of er dient aangesloten te worden bij de gedragscode. Zie aanbevelingen.
Reptielen	In de nabijheid van de locatie zijn geen beschermde reptielen waargenomen. De locatie is niet geschikt voor reptielen. Geen invloed op reptielen.	Nader onderzoek niet noodzakelijk
Vogels	De locatie is geschikt als broedlocatie voor verschillende vogelsoorten. Geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Mogelijk invloed op broedvogels.	Snijden van struiken en kappen van bomen uitvoeren buiten broedseizoen vogels. Zie aanbevelingen. Nader onderzoek niet noodzakelijk.
Zoogdieren	Locatie is voor algemene zoogdiersoorten geschikt. Voor overige beschermde zoogdiersoorten zijn niet de juiste habitats aanwezig. Voor vleermuizen is de omvang van de locatie te klein om als essentieel foeragegebied te fungeren. Geen invloed op beschermde zoogdiersoorten.	Nader onderzoek niet noodzakelijk.
Ongewervelden	Niet de juiste habitats aanwezig. Geen invloed op beschermde ongewervelden.	Nader onderzoek niet noodzakelijk.
Flora	Voor beschermde flora is de locatie ongeschikt. Geen invloed op beschermde flora.	Nader onderzoek niet noodzakelijk.

5.3 Aanbevelingen

Broedseizoen

Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van broedvogels wordt *grotendeels* voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen van 15 maart tot 15 juli uit te voeren. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) aanwezig zijn (en geen jaarrond beschermde nesten), is overtreding van de wet niet aan de orde.

Kerkuil

Mogelijk is de locatie in gebruik als nestgelegenheid voor kerkuil (een vogelsoort met jaarrond beschermde nesten). Op basis van de quickscan is dit niet uit te sluiten. Geadviseerd wordt om nader onderzoek naar de kerkuil uit te voeren. Hierbij wordt de aan- dan wel afwezigheid van kerkuil bepaald op basis van de soortenstandaard van RVO.

Volgens de soortenstandaard kerkuil wordt de aanwezigheid van een nest aangetoond door:

- het waarnemen van een bezet nest;
- minimaal 1 waarneming in de periode 1 februari tot en met 31 augustus van een paar kerkuilen in een broedbiotoop, territoriaal gedrag of bedelende jongen.

Nader onderzoek naar kerkuilen wordt uitgevoerd in de periode februari-augustus en omvat:

- locatiebezoeken overdag om het gebruik van de schuur op locatie te bepalen (gebruik van de vaste nest- of rustplaats bepalen als onderdeel van de functionele leefomgeving);
- Nabije erven bezoeken om te bepalen of hier schuren in gebruik zijn door kerkuil, en of er mogelijkheden zijn voor alternatieve nestplaatsen (nestkast). Tevens wordt de geschiktheid van de ruime omgeving voor kerkuil beoordeeld;
- locatiebezoek schemering/nacht om uitvliegende kerkuil waar te nemen en de leefomgeving in de schemering/nacht te beoordelen;
- overleg met de lokale vogelwerkgroep om de aanwezigheid van de kerkuil in de omgeving te bepalen (populatie-informatie verzamelen).

Indien de aanwezigheid van kerkuilen en de functie van de locatie voor kerkuil wordt bevestigd op basis van nader onderzoek, dient rekening te worden gehouden met het opstellen van een mitigatieplan en het aanvragen van ontheffing.

Vleermuizen

Mogelijk is de locatie in gebruik als verblijfplaats (paarverblijf, kraamverblijf, zomerverblijf) voor vleermuizen. Op basis van de quickscan is dit niet uit te sluiten. Er dient nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd te worden conform huidig geldend vleermuisprotocol 2017. Dit omvat twee onderzoeksronden (voorjaar: 15 mei - 5 juli en najaar: 15 augustus - eind september).

Grote modderkruiper en heikikker

Mogelijk wordt de locatie (watergangen locatie Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B) gebruikt door grote modderkruiper en/of heikikker. Ten aanzien van de vervolgwerkzaamheden hierin voorzien wij twee mogelijke scenario's:

1: Aantonen aan- / afwezigheid door middel van onderzoek

Om de aan- dan wel afwezigheid aan te tonen is het mogelijk om de e-DNA techniek recente sporen van soorten aan te tonen in waterbodem materiaal. De monsters kunnen eenmalig genomen worden in de periode april tot november.

- Indien geen DNA sporen van grote modderkruiper en/of heikikker worden aangetoond zijn aanvullende maatregelen niet noodzakelijk.
- Worden wel DNA sporen van grote modderkruiper en/of heikikker aangetoond dan kunnen werkzaamheden worden uitgevoerd op basis van de gedragscode Flora- en faunawet voor Waterschappen (zie punt 2).

2: Uitgangspunt is dat grote modderkruiper en heikikker aanwezig zijn (geen nader onderzoek)

Het uitgangspunt hierbij is grote modderkruiper en/of heikikker gebruiken maken van de watergangen op de locatie. Bij de uitvoering van de werkzaamheden in de watergang (baggeren/dempen) dient conform gedragscode Flora- en faunawet voor Waterschappen gewerkt te worden.

Hierbij zijn de uit te voeren werkzaamheden aan de watergang (baggeren/dempen) gebonden aan een uitvoeringsperiode. In dit geval mag pas na 1 oktober gebaggerd/gedempt worden. In november en december mag ook nog gebaggerd/gedempt worden als de watertemperatuur nog hoog genoeg is (vissen nog niet in winterrust). Op de kant gedeponeerde bagger dient door een ecooloog direct gecontroleerd te worden op aanwezigheid van te beschermen soorten. Deze worden teruggezet in het water (buiten de ontwikkelingslocatie). Het dempen dient richting open water uitgevoerd te worden.

Bijlage 1a: Foto's Noord IJsseldijk 26AA

Bijlage 1b: Foto's Noord IJsseldijk tussen 16A en 16B

Bijlage 2: Output quickscanhulp.nl

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF.

disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 02-05-2017 12:10:51'

Op de volgende pagina's vindt u de lijst met soorten en afstanden ten opzichte van het plangebied dat deze soorten zijn waargenomen. Een toelichting op deze lijst is te vinden op: www.quickscanhulp.nl.

Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de Helpdesk van Het Natuurloket:

e-mail: serviceteamndff@natuurloket.nl

telefoon: 0800 2356333

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Bruine kikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Gewone pad	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Kleine watersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bunzing	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Dwergmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Egel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Veldmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Heikikker	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Meervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Bastaardkikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Meerkikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
grote vos	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Dreps	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km

Groot spiegelklokje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Kluwenklokje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Knolspirea	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Stijve wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Grote modderkruiper	Vissen	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Boommarter	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Gewone bosspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Vos	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Wezel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Vroedmeesterpad	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Rivierrombout	Insecten-Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Platte schijfhoren	Weekdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Oehoe	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Vuursalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Gevlekte glanslibel	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Ringslang	Reptielen	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Blaasvaren	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Echte gamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Grote bosaardbei	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Grote leeuwenklauw	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Kartuizer anjer	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Muurbloem	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Naakte lathyrus	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Rood peperboompje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Ruw parelzaad	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Stofzaad	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Wilde ridderspoor	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Wolfskers	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Aardmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Das	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Steenmarter	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Woelrat	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Kamsalamander	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Poelkikker	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Gestreepte waterroofkever	Insecten-Kevers	wnb-hrl	5 - 10 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	5 - 10 km
Groene glazenmaker	Insecten-Libellen	wnb-hrl	5 - 10 km
Muurhagedis	Reptielen	wnb-hrl	5 - 10 km

Bever	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Franjestaart	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
kommavlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	10 - 25 km
sleedoornpage	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	10 - 25 km
zilveren maan	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Vliegend hert	Insecten-Kevers	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Beekrombout	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Adder	Reptielen	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Hazelworm	Reptielen	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Akkerdoornzaad	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Dennenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Glad biggenkruid	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Korensla	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Kranskarwij	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Naaldenkervel	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Schubvaren	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Wilde averuit	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Kwabaal	Vissen	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Damhert	Zoogdieren	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Molmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Tweekleurige bosspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Wild zwijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Zandhagedis	Reptielen	wnb-hrl	10 - 25 km
Groenknolorchis	Vaatplanten	wnb-hrl	10 - 25 km
Noordse woelmuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Otter	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Vale vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Vinpootsalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	25 - 50 km
aardbeivlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
bruine eikenpage	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
duinparelmoervlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
gentiaanblauwtje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
grote parelmoervlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
grote weerschijnvlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
iepenpage	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
kleine ijsvogelvlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Bosbeekjuffer	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Kempense heidelibel	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Akkerboterbloem	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Akkerogentroost	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Berggamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Bokkenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km

Brave hendrik	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Brede wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Groensteel	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Kleine ereprijs	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Kleine wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Roggelelie	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Rozenkransje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Schubzegge	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Smalle raai	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Wilde weit	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Zandwolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Zinkviooltje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Edelhert	Zoogdieren	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Gewone zeehond	Zoogdieren	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Grijze zeehond	Zoogdieren	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Ondergrondse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Boomkikker	Amfibieën	wnb-hrl	25 - 50 km
Knoflookpad	Amfibieën	wnb-hrl	25 - 50 km
Geel schorpioenmos	Blad-enLevermossen	wnb-hrl	25 - 50 km
Tonghaarmuts	Blad-enLevermossen	wnb-hrl	25 - 50 km
pimpernelblauwtje	Insecten-Dagvlinders	wnb-hrl	25 - 50 km
Sierlijke witsnuitlibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	25 - 50 km
Dikkopschildpad	Reptielen	wnb-hrl	25 - 50 km
Gladde slang	Reptielen	wnb-hrl	25 - 50 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	wnb-hrl	25 - 50 km
Kruipend moerasscherm	Vaatplanten	wnb-hrl	25 - 50 km
Houting	Vissen	wnb-hrl	25 - 50 km
Bosvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
Bruinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
Gewone dolfin	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
Gewone vinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
Griend	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
Europese rivierkreeft	Geleedpotigen-Insecten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
bosparemoervlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	50 - 100 km
kleine heivlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	50 - 100 km
spiegeldikkopje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	50 - 100 km
veldparemoervlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Donkere waterjuffer	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Gewone bronlibel	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Hoogveenglanslibel	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Speerwaterjuffer	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Bergnachtorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Blauw guichelheil	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Bruinrode wespenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km

Getande veldsla	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Honingorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Karwijselie	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Kleine schorseneer	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Knollathyrus	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Liggende ereprijs	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Moerasgamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Scherpkruid	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Tengere distel	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Trosgamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Veenbloembies	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Vroege ereprijs	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Beekdonderpad	Vissen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Beekprik	Vissen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Elrits	Vissen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Grote bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Veldspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	50 - 100 km
grote vuurvliinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-hrl	50 - 100 km
Gaffellibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	50 - 100 km
Noordse winterjuffer	Insecten-Libellen	wnb-hrl	50 - 100 km
teunisbloempijlstaart	Insecten-Macronachtvlinders	wnb-hrl	50 - 100 km
Kemps zeeschildpad	Reptielen	wnb-hrl	50 - 100 km
Atlantische steur	Vissen	wnb-hrl	50 - 100 km
Brandts vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Bulrug	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Dwergvinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Ingekorven vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Narwal	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Potvis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Tuimelaar	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Wolf	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
bruin dikkopje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	100 - 250 km
veenbesblauwtje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	100 - 250 km
veenbesparelmoervliinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	100 - 250 km
veenhooibeestje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Bosdravik	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Breed wollegras	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Franjgentiaan	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Geelgroene wespenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Geplooid vrouwenmantel	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Gevlekt zonneroosje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Gladde zegge	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Groene nachtorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km

Kalkboterbloem	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Kalketrip	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Lange zonnedauw	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Pijlscheefkelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Spits havikskruid	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Steenbraam	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Tengere veldmuur	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Vliegenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Zweedse kornoelje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Gestippelde alver	Vissen	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Eikelmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Geelbuikvuurpad	Amfibieën	wnb-hrl	100 - 250 km
donker pimpernelblauwtje	Insecten-Dagvlinders	wnb-hrl	100 - 250 km
Oostelijke witsnuitlibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	100 - 250 km
Bechsteins vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Gestreepte dolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Gewone spitssnuitdolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Hamster	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Hazelmuis	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Wilde kat	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Witsnuitdolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km

Bijlage 3: Lijst jaarrond beschermde vogelnesten

Bijlage

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten onthefing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep

Waarom deze lijst?

Waarom deze lijst?

De lijst met vogelsoorten waarvan de nesten het hele jaar door zijn beschermd is in 2009 aangepast. Deze indicatieve lijst helpt u om te bepalen of u ontheffing nodig heeft van de Flora- en faunawet en om te kijken welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn. Op het eerste deel van de lijst staan soorten met nesten die in principe jaarrond zijn beschermd. Het tweede deel bestaat uit nesten die niet jaarrond zijn beschermd (categorie 5), maar waarvan inventarisatie gewenst is.

De ingevulde lijst kunt u meesturen met uw ontheffingsaanvraag voor een ruimtelijke ingreep. Komt bij uw project een vogelsoort voor die niet op de lijst staat? Vul dan de naam in onderaan de lijst. Een deskundige kan adviseren in welke categorie het nest van de vogel valt en welke maatregelen u moet nemen.

Meer informatie

Heeft u nog vragen, kijk dan op www.minlnv.nl/loket. Of bel met Het LNV-Loket: 0800 – 22 333 22 (op werkdagen van 8.30 tot 16.30 uur).

Meer informatie over soorten(bescherming) kunt u vinden op: www.minlnv.nl/loket, www.natuurloket.nl, www.gegevensautoriteitnatuur.nl en www.minlnv.nederlandsesoorten.nl.

Algemene gegevens per soort						Gegevens per soort bij ruimtelijke ingreep (invullen)			
Vogels die sinds 1973 voorkomen als broedvogel in Nederland	Aantal broedparen (SOVON broedvogelatlas 2002)	Koloniebroeder	Aanwezig in bebouwde omgeving	Aanwezig in (beschermde) natuurgebieden	Categorie vaste nesten (zie 'Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen')	Hoe groot is de kans dat de soort wordt aangetroffen tijdens het project?	Heeft de soort voldoende gelegenheid om zelfstandig een natuurlijk alternatief nest te vinden?	Is er voldoende mogelijkheid om met succes een kunstmatig alternatief nest aan te bieden?	Welke actie is mogelijk? Bijvoorbeeld: buiten de broedtijd mitigerende maatregelen treffen, ontheffing aanvragen of iets anders?
Boomvalk	750 - 1.000	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	
Buizerd	8.000 - 10.000	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	
Gierzwaluw	30.000 - 60.000	nee	ja	nee	2		ja / nee	ja / nee	
Grote gele kwikstaart	240 - 300	nee	nee	ja	3		ja / nee	ja / nee	
Havik	2000	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	

Algemene gegevens per soort						Gegevens per soort bij ruimtelijke ingreep (invullen)				
Vogels die sinds 1973 voorkomen als broedvogel in Nederland	Aantal broedparen (SOVON broedvogelatlas 2002)	Koloniebroeder	Aanwezig in bebouwde omgeving	Aanwezig in (beschermde) natuurgebieden	Categorie vaste nesten (zie 'Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen')	Hoe groot is de kans dat de soort wordt aangetroffen tijdens het project?		Heeft de soort voldoende gelegenheid om zelfstandig een natuurlijk alternatief nest te vinden?	Is er voldoende mogelijkheid om met succes een kunstmatig alternatief nest aan te bieden?	Welke actie is mogelijk? Bijvoorbeeld: buiten de broedtijd mitigerende maatregelen treffen, ontheffing aanvragen of iets anders?
Kerkuil	1750	nee	ja	nee	3			ja / nee	ja / nee	
Oehoe	3	nee	nee	ja	3			ja / nee	ja / nee	
Ooievaar	400	nee	ja	nee	3			ja / nee	ja / nee	
Ransuil	5000	nee	nee	ja	4			ja / nee	ja / nee	
Roek	60.000 - 65.000	ja	ja	nee	2			ja / nee	ja / nee	
Slechtvalk	8 - 10	nee	ja	ja	3			ja / nee	ja / nee	
Sperwer	4500	nee	nee	ja	4			ja / nee	ja / nee	
Steenuil	6000	nee	ja	nee	1			ja / nee	ja / nee	
Wespendief	700	nee	nee	ja	4			ja / nee	ja / nee	
Zwarte wouw	0 - 1 (onregelmatig)	nee	nee	ja	4			ja / nee	ja / nee	
Niet jaarrond beschermd, inventarisatie wel gewenst										
Blauwe reiger	10.000 - 13.000	ja	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Boerenzwaluw	100.000 - 200.000	nee	ja	nee	5			ja / nee	ja / nee	
Bonte vliegenvanger	14.000 - 18.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Boomklever	16.000 - 20.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Boomkruiper	80.000 - 120.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Bosuil	5000	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Brilduiker	15 - 20	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Draaihals	50 - 65	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Eidereend	8.000 - 10.000	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Ekster	40.000 - 60.000	nee	ja	nee	5			ja / nee	ja / nee	
Gekraagde roodstaart	23.000 - 30.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Glanskop	12.000 - 15.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	

Algemene gegevens per soort						Gegevens per soort bij ruimtelijke ingreep (invullen)				
Vogels die sinds 1973 voorkomen als broedvogel in Nederland	Aantal broedparen (SOVON broedvogelatlas 2002)	Koloniebroeder	Aanwezig in bebouwde omgeving	Aanwezig in (beschermden) natuurgebieden	Categorie vaste nesten (zie 'Uitleg aangepaste beoordeling onthefing ruimtelijke ingrepen')	Hoe groot is de kans dat de soort wordt aangetroffen tijdens het project?		Heeft de soort voldoende gelegenheid om zelfstandig een natuurlijk alternatief nest te vinden?	Is er voldoende mogelijkheid om met succes een kunstmatig alternatief nest aan te bieden?	Welke actie is mogelijk? Bijvoorbeeld: buiten de broedtijd mitigerende maatregelen treffen, ontheffing aanvragen of iets anders?
Grauwe vliegenvanger	20.000 - 30.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Groene specht	6.000 - 7.500	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Grote bonte specht	55.000 - 65.000	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Hop	0 - 1	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Huiszwaluw	110.000 - 125.000	nee	ja	nee	5			ja / nee	ja / nee	
IJsvogel	300 - 400	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Kleine bonte specht	4.500 - 5.500	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Kleine vliegenvanger	onregelmatig	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Koolmees	500.000 - 600.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Kortsnabelboomkruiper	75 - 100	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Oeverzwaluw	18.000 - 32.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Pimpelmees	125.000 - 200.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Raaf	60	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Ruigpootuil	1	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Spreeuw	500.000 - 900.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Tapuit	600 - 800	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Torenavalk	5.000 - 7.500	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Zeearend	1	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Zwarte kraai	70.000 - 100.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Zwarte mees	30.000 - 40.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Zwarte roodstaart	27.000 - 37.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Zwarte specht	1.100 - 1.600	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	

Bijlage 4: Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijn:

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn:

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten:

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
- a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

